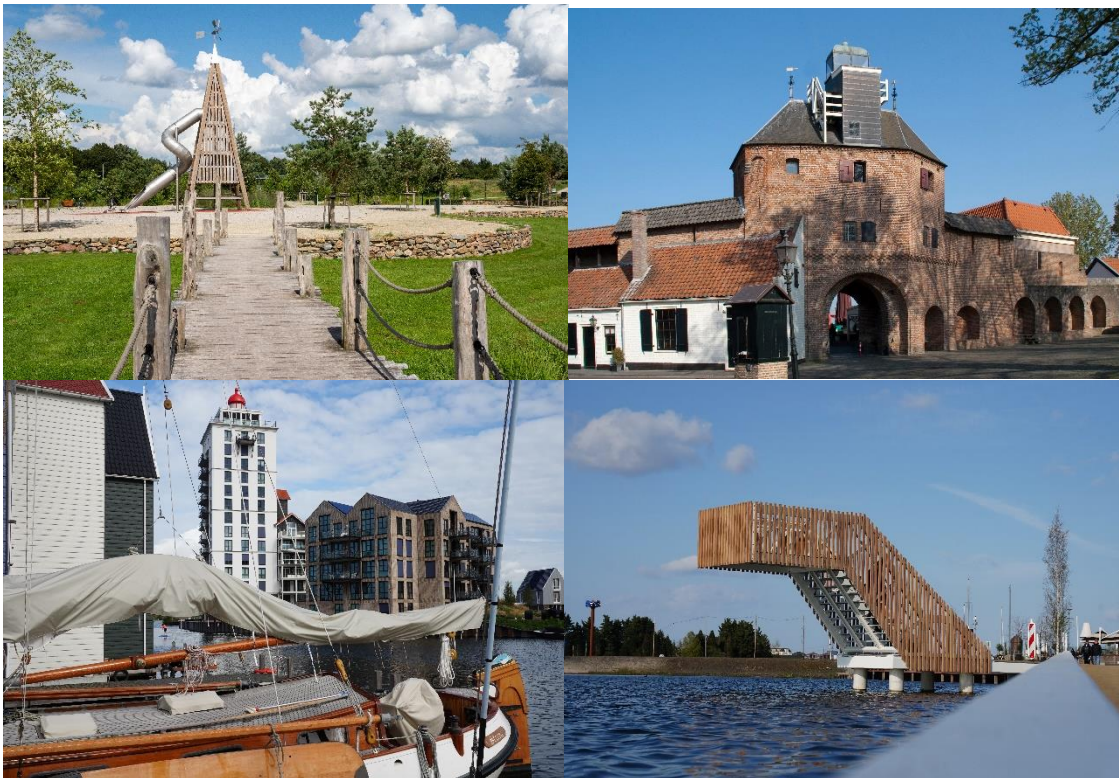

HARDERWIJK EN HIERDEN

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Gewoon een goed verhaal

Perspectief bieden met lef en ambitie

We wonen, werken en leven in een prachtige Hanzestad. Centraal gelegen, aan het water en grenzend aan de bossen van de Veluwe. Een gemeente waar we trots op mogen zijn. Hierin is het belangrijk te beseffen dat er moed en lef voor nodig is geweest om ambities te kunnen realiseren die Harderwijk een fijne plek maken om te leven. Het CDA Harderwijk Hierden heeft zich altijd laten kenmerken door deze eigenschappen. We staan in een lange traditie van het dragen van politieke en bestuurlijke verantwoordelijkheid. Dat wás het geval. Dat ís het geval. En het is de ambitie die verantwoordelijkheid te blijven nemen. Juist door een duidelijke visie op de samenleving en haar maatschappelijke vraagstukken te hebben. Vergezeld van concrete plannen. Op verschillende thema's hebben we dan ook een onderscheidend en herkenbaar profiel. Met daarin nadrukkelijk oog voor de samenleving.

In dit verkiezingsprogramma 2022 – 2026 bieden we een wenkend perspectief, een visie op de samenleving, die zich laat kenmerken door de overtuiging dat de samenleving wordt gevormd door de mensen en sociale verbanden waarin zij actief zijn. Waarin de christendemocratische kernwaarden centraal staan en daarmee de leidraad zijn in ons dagelijks politieke handelen. Tegelijk bevat ons programma hele concrete punten waar we ons hard voor willen gaan maken. We tonen de ambitie en de moed om de gemeente ook in de toekomst een leefbare, veilige en prettige samenleving te laten zijn. Niet alleen, maar mét de samenleving.

Rob Hammenga

Voorzitter CDA Harderwijk Hierden

Inhoudsopgave

Een samenleving maak je niet alleen, een samenleving ben je.....	4
Top-10 Beste ideeën voor Harderwijk-Hierden.....	5
Wonen.....	6
Dichtbij (buurt en wijk).....	6
Duurzaamheid.....	7
Bereikbaarheid.....	7
Hierden.....	8
Binnenstad/detailhandel.....	9
Toerisme en recreatie.....	9
Economie.....	10
Dienstbare overheid.....	11
Veiligheid.....	11
Gemeentefinanciën.....	12
Gezondheid en sport.....	12
Onderwijs en een kansrijke start.....	13
Kunst, cultuur en historie.....	14
Samenleven en zorg voor elkaar... ..	15
Dit hebben wij de afgelopen vier jaar bereikt.....	17

Een samenleving maak je niet alleen, een samenleving ben je

Onze gemeente is een gemeenschap. Een gemeenschap waarin mensen samen leven en waar wij trots op zijn. Daarom is dit programma opgesteld met de actieve inbreng van inwoners (jong en oud), wijkverenigingen, zorg- en maatschappelijke instellingen, vrijwilligersorganisaties, sportverenigingen, kerken en ondernemers. Zij maken Harderwijk.

Als CDA Harderwijk geloven we dat ieder mens een eigen verantwoordelijkheid heeft. Je hebt deze verantwoordelijkheid niet alleen naar jezelf, maar naar de hele gemeenschap waarin je leeft. Natuurlijk naar je gezin, je ouders, broers, zussen en verdere familie. Maar ook naar je sportclub, je burens, de muziekvereniging of de boekenclub waar je lid van bent. De kerk waar je naartoe gaat, de buurtvereniging, de hondenclub, de hardlooptroep en al die talloze andere sociale verbanden in onze gemeente. Een samenleving maak je niet alleen, een samenleving *bén* je als je om elkaar geeft.

Wij staan voor gedeelde waarden en normen die ons verbinden in Harderwijk, voor de traditie van gerechtigheid, tolerantie en verantwoordelijkheid. In de onrustige wereld van vandaag zorgen juist deze gedeelde waarden en tradities voor samenhang en een krachtige verbinding tussen mensen in onze samenleving. En in die samenleving zijn veel mensen vaak prima in staat voor zichzelf te zorgen. Niemand mag er alleen voor staan. We helpen inwoners die het alleen niet redden. We zetten in op preventie, samen zorgen we voor passende ondersteuning en hulp. De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Vanuit onze christelijke achtergrond laten wij ons inspireren en leiden door de Bijbelse boodschap van respect, liefde en omzien naar elkaar. De vier CDA-uitgangspunten: gespreide verantwoordelijkheid, gerechtigheid, solidariteit en rentmeesterschap geven inhoud daaraan. Woorden met veel betekenis, juist in een samenleving als Harderwijk waar wij elkaar kennen en gekend worden. Waar elkaar groeten heel normaal is.

Duurzaamheid is voor ons geen modewoord, maar een verantwoordelijkheid naar onze kinderen. Daarom steunt het CDA initiatieven voor het opwekken van energie en het besparen van energie. We zetten ons in voor een groene, boomrijke omgeving. Dit zorgt voor een leefbare gemeente: schone lucht en verkoeling op warme dagen.

Goed wonen en werken in onze gemeente is mogelijk door de goede harmonie en samenwerking met de gebieden buiten de grenzen van de stad. Samenwerking is echt een kracht van onze regio. We stellen voor om samen met Ermelo en Zeewolde een visie te ontwikkelen over wat we nog meer voor elkaar kunnen betekenen. Samenwerken met een theater, op het gebied van sportvoorzieningen en samenwerken als het gaat om de groei van bedrijven en woongebieden. Samen vormen wij een aantrekkelijk gebied en liggen er echt kansen die wij nu nog niet pakken.

Ons doel is dat het gemeentehuis ondersteunt, dat het *dé* plek is waar je vragen beantwoord worden en je niet van het kastje naar de muur gestuurd wordt. Waar je behandeld wordt zoals je ook anderen zelf zou willen behandelen.

Want Harderwijk, dat zijn wij samen!

Top-10 Beste ideeën voor Harderwijk-Hierden

Als CDA Harderwijk-Hierden willen wij in de aankomende vier jaar, maar ook daarna, nog heel veel realiseren. En verder....

1. Voorrang voor inwoners van onze gemeente op de woningmarkt.
2. We geven inwoners zelf de mogelijkheid PMD (plastic flessen en verpakkingen/metaalverpakkingen (blikjes)/drankkartons) te scheiden; PMD wordt apart opgehaald bij de mensen thuis.
3. De gemeente is er voor de burger, niet andersom, daarom willen wij een ombudsman.
4. Hierden krijgt een eigen dorpsraad met eigen budget om met initiatieven te komen.
5. Stevig inzetten op gelijke kansen; dat betekent: kinderen die thuis minder hebben krijgen meer begeleiding op school.
6. De aantrekkelijkheid van de stad wordt versterkt door een hotel, theater en stadscamping aan of in de omgeving van de boulevard.
7. Het verhogen van de veiligheid voor voetgangers en fietsers door o.a. een hogere kwaliteit van trottoirs en fietspaden.
8. Plekken waar inwoners zich onveilig voelen in kaart brengen en beter verlichten.
9. Een gemeenschappelijke visie over de invulling van de bedrijventerreinen in en met de regio in samenspraak met het bedrijfsleven.
10. Zorg organiseren we dichtbij, we gaan voor kwaliteit en bereikbaarheid en we stimuleren innovatie.

Wonen

De aantrekkelijkheid van onze gemeente is iets om trots op te zijn, maar zorgt ook voor veel druk op de Harderwijkse woningmarkt. We moeten nu bouwen met het oog op de toekomst. Woningbouwplannen moeten beter aansluiten op de groeiende vraag naar ouderen- en jongerenhuisvesting. Ook willen we coöperatieve woonvormen waar ouderen en jongeren samenwonen stimuleren. Er moeten voldoende betaalbare huur- en koopwoningen komen om te voorkomen dat jongeren uit onze gemeente vertrekken. Daarom geven we voorrang aan Harderwijkers op de woningmarkt. Doorstroom is essentieel en zorgt voor een passende woning voor iedereen.

Daarnaast willen we:

- Meer betaalbare woningbouw voor starters.
- Meer seniorenwoningen, zowel appartementen als woningen met een tuin.
- Knarrenhof (dat is een kleine woongemeenschap voor jong en oud), of soortgelijke vernieuwende woonvormen mogelijk maken.
- Mantelzorgwoningen vergunningsvrij bouwen, ook na invoering Omgevingswet.
- Voorrang voor Harderwijkers op de woningmarkt.
- Dat er meer sociale huur wordt gebouwd, de grond wordt goedkoper aangeboden .
- Een groter percentage via loting. Dat zorgt voor meer kans voor starters uit de eigen gemeente.
- Structureel overleg tussen de gemeente en makelaars om af te stemmen wat Harderwijk nodig heeft qua wonen.
- Dat de actieve zoektijd bepalend wordt bij toewijzing en niet de inschrijfduur.
- In bepaalde gebieden hoogbouw. Het kan zeker niet overal, maar op sommige plaatsen, zoals Nieuw Weiburg, kan het een oplossing zijn voor de grote vraag naar woningen.
- Kranenburg bebouwen vanaf 2026 zodra de termijn van het AZC verloopt.
- Parkeren bij nieuwe hoogbouw zoveel mogelijk ondergronds.
- Nieuw te bouwen appartementsgebouwen dienen te beschikken over een ontmoetings-/recreatieruimte voor de bewoners.

Dichtbij (buurt en wijk)

De ruimte om je heen heeft invloed op hoe je je voelt en of je gelukkig bent. Een schone stad waar het groen goed onderhouden is en waar de lucht schoon is, moet de doelstelling blijven. Met 'Samen Kleuren wij de Stad' zijn er al mooie stappen gemaakt, maar wij willen door. Goed onderhoud en meer bomen. De ambitie om van 22.000 bomen naar 30.000 bomen te gaan is ons doel. Veel bosschages in de wijken zijn vervangen door gras. Daarom zijn er minder vogels en minder insecten. Er moeten weer meer struiken terugkomen.

Onze inzet is:

- 8.000 nieuwe bomen waarvan zeker 1.000 in de bebouwde kom.
- Vernieuwd straatwerk in de binnenstad.
- Hondenpoepoverlast aanpakken en de hondenbelasting afschaffen.
- Fastfoodrestaurants laten meebetalen aan het opruimen van zwerfafval.
- Geen straat zonder groen, voor elk huishouden een boom.
- Minder onkruid, meer groen.
- Meer berm en inzaaien met Gelderse bloemenmengsels.
- In elke wijk meer bankjes en waterpunten om ontmoeting mogelijk te maken.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is het nieuwe rentmeesterschap. Het moet realistisch en haalbaar zijn. Met enkel dromen helpen wij de nieuwe generatie niet. Er moet actie zijn!

Voor een duurzame toekomst is het belangrijk om aan te sluiten bij initiatieven van bewoners, instellingen en ondernemers en om koplopers te stimuleren. We willen inwoners meenemen in het proces van de energie- en klimaattransitie zodat zij niet met vragen blijven zitten. Het is van belang om in te blijven zetten op energiebesparing en isolatie. Dat is het eenvoudigst te realiseren en levert relatief het meeste op. Het is van belang om zo min mogelijk afval te produceren en afval zoveel mogelijk te recyclen om weer grondstoffen van te maken. Dat vraagt wat van de gemeente, maar ook van de gemeenschap. Iedereen moet zijn best doen met recyclen. We hanteren het uitgangspunt dat de vervuiler betaalt.

Water is een belangrijke voorwaarde voor de kwaliteit en klimaatbestendigheid voor de leefomgeving van onze inwoners.

Verder stellen we voor dat:

- Afval scheiden is geld besparen.
- PMD (plastic flessen en -verpakkingen/metaalverpakkingen /drankkartons) apart worden opgehaald bij de mensen thuis.
- Er betere communicatie komt met pictogrammen en verschillende talen die bijdraagt aan een betere afvalscheiding. Dan weet je als inwoner waar je je afval kwijt moet en heb je ook geen excuus meer.
- Er eerst moet worden ingezet op isolatie en energiebesparing. Daarna zetten we in op zon op daken en windmolens. Wij zijn tegen zonneparken op landbouwgrond.
- De Energietransitie betaalbaar en begrijpelijk wordt.
- Onze inwoners bij de energietransitie meedenken. Samen met onze inwoners gaan we na hoe we hierin stappen kunnen zetten.
- De Werkgroep Afval in ere wordt hersteld. Er is veel expertise bij de inwoners (burgerdeskundigen) en die moet ingezet worden.
- Harderwijk actief deelneemt aan duurzame energieopwekking door bijvoorbeeld aandeelhouderschap.
- We als gemeente initiatieven vanuit onze inwoners en bedrijfsleven ondersteunen op het gebied van duurzaamheid.
- Geen straat zonder groen en voor elk huishouden een boom. Wij stimuleren het ontsteden en vergroenen van tuinen.

Bereikbaarheid

Het CDA blijft inzetten op goed onderhoud van fietspaden: fietsen is gezond en goed voor het milieu. Voor wandelaars en gebruikers van rollators en rolstoelen zijn goed onderhouden trottoirs van voldoende breedte een noodzaak. Het STOP-principe is het uitgangspunt (Stappen, dan trappen, dan openbaar vervoer en dan de personenauto).

Toenemende drukte op de N302 en A28 maakt dat de bereikbaarheid van onze gemeente steeds meer in het gedrang komt. Goede bereikbaarheid van onze gemeente, zowel over de weg, als met het openbaar vervoer, is belangrijk voor bewoners maar ook voor ondernemers

en bedrijven. Zowel in de stad als op de as Zwolle-Amersfoort en Apeldoorn-Lelystad. Harderwijk is een knooppunt qua bereikbaarheid. Dit gaat hand in hand met goede veiligheid. Met name voor scholen en sportvoorzieningen is het zaak dat deze veilig door iedereen te bereiken zijn, door jong en oud.

Ook zullen we ons sterk maken voor:

- Een beveiligde fietsenstalling bij het station aan zijde Oranjelaan.
- Het verhogen van de veiligheid voor voetgangers en fietsers door o.a. een hogere kwaliteit van trottoirs en fietspaden.
- Veilige schoolroutes voor fietsende kinderen.
- Meer fietsenstallingen aan de boulevard en Wijde Wellen.
- In de zomer een veilige fietsroute via Dolfinariumeiland die niet gevaarlijk dicht langs de horeca loopt.
- Doortrekken van het wandelzeepad naar Strand Horst.
- Betere afstemming van de route van de stadsbus en de buurtbus.
- Een sterke verbetering van de leefbaarheid in het stationsgebied en Nieuw-Weiburg door de tunnel van het Westeinde tussen het station en de eerste rotonde bij de Westermeeuweg te overkappen.
- Een lange-termijnoplossing voor de doorstroming op de A28; door verbreding of op een andere manier.
- Oplossingen voor knelpunten in de doorstroming van het verkeer.

Hierden

Harderwijk en Hierden versterken elkaar. Het CDA is trots op het landelijke karakter van Hierden. De boerenerven en het groene landelijke karakter behouden we voor de toekomst. We willen het open landschap en de groene leefomgeving nog meer versterken. Het CDA wil de inbreng van de Hierdenaren stimuleren met een dorpsraad. Samen werken aan een visie op Hierden: een leefbaar Hierden voor jong en oud. Een visie waarin o.a. nieuwe plannen voor het centrum en woningbouw belangrijk zijn. De gemeente moet het verenigings- en vrijwilligerswerk en projecten in Hierden die daaruit voortkomen ondersteunen.

Onze plannen en ideeën voor Hierden:

- De historische boerenerven moeten behouden blijven.
- Hierden krijgt een eigen dorpsraad met eigen budget om met initiatiefvoorstellen te komen.
- “Het idee voor Hierden”. Jaarlijks wordt een bedrag van 10.000 euro uitgelooft voor een goed idee in Hierden als variant op het Stadsidee.
- Samen met Hierdenaren bepalen we waar nog gebouwd kan worden voor de jongeren en ouderen.
- Er moet een groot park komen, zoals het Crescentpark, met veel groen en speelgelegenheden.
- Het gebied “VV Hierden-Dorpshuis-Sporthal” krijgt een impuls. Een centrale plek voor jong en oud waar iedereen elkaar ontmoet.
- De Enk moet weer toekomstbestendig worden. Een gebied waar je de historie voelt en prachtig kan wandelen.
- De klompenpaden in Hierden krijgen uitbreiding.

- Hierden doet veel zelf maar kan hulp gebruiken. Daarom krijgt het verenigingsleven extra ondersteuning.
- De 4G's (De Gerrit-beweging) maken duidelijk dat het belang van elkaar echt kennen ook zorgt dat je elkaar echt kan helpen. De 4G's staan er niet alleen voor wat ons betreft.

Binnenstad/detailhandel

Als Harderwijk mogen we trots zijn op onze prachtige historische binnenstad en aantrekkelijke boulevard. Wij zetten in op een centrumgebied in Harderwijk met een mix van wonen, werken, winkelen, uitgaan en recreëren, waarbij toegankelijkheid en gastvrijheid centraal staan. Er moet niet te veel worden vastgelegd in regelgeving, maar meegegaan worden met de behoeften van de bezoeker. Een centrum waarin ondernemers volop mogen experimenteren om de consument belevingen en ervaringen te kunnen bieden. Kwaliteit is dan wel essentieel en het besef dat de binnenstad ook een wijk van mensen is. Een centrum waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en samen iets kunnen beleven.

Dat willen we bereiken door:

- In de binnenstad te werken vanuit het principe: Schoon, heel en veilig.
- Uit te gaan van het principe dat een gastvrije binnenstad inhoudt dat de toegankelijkheid voor mindervaliden gewaarborgd is.
- Het winkelgebied te verkleinen, waardoor het levendiger wordt in onze binnenstad.
- Leegstand tegen te gaan door een deel van de winkelpanden een nieuwe bestemming te geven. Bijvoorbeeld door jonge kunstenaars een etalage te geven in onze stad.
- Het fietsparkeerprobleem op te lossen. Dat gaan we realiseren met een fietsparkeerkelder onder de markt of een parkeervoorziening in een pand in één van de aanloopstraten.
- Een fonds voor het behoud van het historische karakter van de binnenstad op te richten, om bijvoorbeeld panden in de Vijhestraat en Bruggestraat in ere te herstellen.
- Te zorgen voor meer groen, voor een betere leefomgeving in en uitstraling van de binnenstad.
- Een parkeergarage (auto en fiets) onder het Westeinde in combinatie met woningbouw.
- Van de weekmarkt in de wijk Drielanden een groter succes te maken. Daarvoor vinden we het verstandig deze te verhuizen naar de zaterdag.
- Met een logistiek verzamelpunt per wijk ervoor te zorgen dat er minder pakketbezorgers door de wijken rijden.

Toerisme en recreatie

Van oudsher is Harderwijk al een trekpleister voor toeristen. De belangrijkste publiekstrekker voor deze toeristen was de afgelopen decennia natuurlijk het Dolfinarium. Veel mensen ervaren nu dat Harderwijk nog veel meer te bieden heeft. Door de verbouwde/gerenoveerde boulevard, nieuwe ontwikkelingen als het stadsstrand en de Wijde Wellen, bezoeken ook steeds meer mensen uit de regio onze mooie gemeente. De bezoekers van onze gemeente willen we natuurlijk gastvrij ontvangen, goede faciliteiten aanbieden en het fijne en trotse gevoel meegeven dat wij, bewoners van Harderwijk en Hierden, hebben.

Onze ambities:

- We gaan een volgende stap zetten in de ontwikkeling van “Heerlijk Harderwijk”. Dat is nodig om Harderwijk als aantrekkelijke gemeente effectief te kunnen blijven promoten.
- De Stadscamping komt op het overloopterrein. Dat is het parkeerterrein aan de andere kant van de N302. Ook creëren we camperplaatsen bij de boulevard.
- Een toeristische hub op het overloopterrein (denk daarbij aan een watertaxi, stadscamping, treintje en/of een boothelling).
- Organisatoren van evenementen krijgen betere ondersteuning als ze vergunningen aanvragen.
- We gaan ons sterk maken voor een hotel, theater en parkeergarage aan de boulevard. Dat is nodig om nog aantrekkelijker te worden.
- De voorzieningen van de boulevard en Wijde Wellen worden uitgebreid met ‘slimme’ bankjes, picknicktafels en afvalbakken.
- Wij zetten ons in voor het behoud van de bruine vloot. Het visserijverleden van Harderwijk wordt een actief onderdeel van de promotie van Harderwijk.
- Wij anticiperen op de toekomst van het Dolfinarium en maken een alternatief plan.
- Het oude havenkantoor krijgt een toeristische invulling.
- We maken het voor boeren mogelijk om een kampeerboerderij te starten.
- Actieve aandacht voor verbetering en verbreding van de bosfietspaden.

Economie

Een sterke economie is belangrijk voor een gezond leefklimaat. Een goede balans tussen werken, wonen en recreëren is hierbij belangrijk. Daarvoor is het nodig dat we bedrijven de ruimte geven om te ondernemen. Dat is goed voor de uitbreiding van de werkgelegenheid. Hiervoor is het van belang dat de gemeente de juiste voorwaarden schept, een faciliterende houding aanneemt en keuzes durft te maken. Om ervoor te zorgen dat bedrijven voldoende jonge werknemers kunnen aantrekken, is het belangrijk dat wonen, werken en recreëren op orde zijn. Dit houdt in dat er betaalbare woningen, een goede aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven is en er voldoende mogelijkheden zijn om te sporten en te recreëren.

Daarvoor is nodig:

- Structureel overleg tussen onderwijs, bedrijfsleven en gemeente. Daarmee versterken we de samenwerking.
- Herontwikkeling van Lorentz I. Onder andere door de toevoeging van meer kantoorruimte maken we Lorentz I weer vitaal.
- Verplaatsing van bedrijvenpark Sypel naar Lorentz. Zo creëren we meer ruimte voor woningbouw.
- Een gemeenschappelijke visie over de invulling van de bedrijventerreinen in en met de regio in samenspraak met het bedrijfsleven.
- Meer toezicht en handhaving op de woonomstandigheden van arbeidsmigranten.
- Een nieuwe visie op de arbeidsmarkt, omdat de samenstelling hiervan enorm is veranderd.
- Een verbeterde ov-verbinding tussen het Station en industrieterrein Lorentz, om de bereikbaarheid van bedrijven voor werknemers via het openbaar vervoer te vergroten.

Dienstbare overheid

De gemeente is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal. Een betrouwbare lokale overheid stelt duidelijke grenzen en geeft mensen zekerheid. De gemeente is er ook om onrecht te bestrijden, ze moet rechtvaardig zijn. De gemeente moet zich dienstbaar opstellen, inwoners staan er niet alleen voor. Niet de gemeente, maar de inwoner staat centraal. We gaan er keihard aan werken dat het vertrouwen in de overheid en de gemeente in het bijzonder groeit en helpen met onafhankelijke ondersteuning als mensen vastlopen. We willen dat zowel medewerkers als bestuurders en politici van de gemeente toegankelijk en benaderbaar zijn, waarbij de gemeente dienstverlenend en helpend is. Inwoners moeten niet het gevoel hebben dat zij hun gelijk moeten halen. Het CDA wil iemand aanstellen die namens deze mensen strijdt voor het belang van de inwoners, omdat iedereen gelijk behandeld dient te worden.

Onze plannen:

- Om voor het belang van inwoners op te komen als zij zich niet goed behandeld voelen door de gemeente willen wij een lokale ombudsman aanstellen. Zo kunnen geschillen op een goede manier worden behandeld.
- Meer burgerparticipatie! Dat willen we bereiken door het een vast onderdeel te laten zijn van alle plannen die we maken Kinderen en jongeren worden uitgenodigd om mee te denken bij het ontwikkelen van plannen en beleid.
- Zetten in op een krachtige gemeentelijke organisatie met goed opgeleide ambtenaren waardoor inwoners, organisaties en ondernemers beter bediend worden.
- Specifieke kennis en kunde van onze inwoners willen we inzetten bij het te bepalen beleid.
- Meer dienstverlening aan huis.
- De stadsideeën uitbreiden voor sport/recreatie en ondernemers.
- “Samen kleuren we de stad” wordt verder uitgebreid.

Veiligheid

Veiligheid is een basisbehoefte. Het is van levensbelang voor ieder mens en voor een gezonde gemeenschap. Al onze inwoners en bezoekers, van alle leeftijden, moeten zich veilig voelen en zich veilig kunnen verplaatsen. Gevaarlijke verkeerssituaties pakken we daarom aan en daarbij betrekken we altijd onze inwoners zelf. Kinderen moeten veilig kunnen fietsen en buiten kunnen spelen. Tegelijk moeten ook ouderen en mensen met een lichamelijke beperking veilig van A naar B kunnen. Bij veilige straten hoort ook goede verlichting.

Veiligheid is een voorwaarde om je thuis te voelen in je straat of buurt. Als die veiligheid in het geding is door overlast (geluid, vuurwerk, hangplekken e.d.) of criminaliteit (inbraken, drugs, diefstal) dan is directe actie nodig en moeten onze inwoners erop kunnen rekenen dat deze problemen snel aangepakt worden. En met elkaar gaan we vervolgens na hoe we die in de toekomst kunnen voorkomen.

Om onze gemeente nog veiliger te maken, willen we:

- Boa's voorzien van bodycams, pepperspray en een wapenstok.
- De rol van de boa's versterken door duidelijke afspraken te maken over hun bevoegdheden, uitrusting en samenwerking met de politie.

- Plekken waar inwoners zich onveilig voelen in kaart brengen en beter verlichten. Dan gaat het specifiek om de bebouwde kom en rondom sportvelden.
- Dat mensen persoonlijk aangifte kunnen doen in het gemeentehuis in plaats van op afspraak op het politiebureau.
- Kortere aanrijtijden, zodat brandweer en ambulance sneller ter plaatse zijn.
- Een klankbordgroep verkeer inrichten. Hierin bespreken we elk halfjaar de verkeersknelpunten in de diverse wijken, zodat deze snel opgelost kunnen worden.
- Daar waar te hard gereden wordt maatregelen inzetten om dat tegen te gaan. Bijvoorbeeld door het instellen van dertig-kilometer- of 'auto te gast'-zones.
- Een jongeren-boa aanstellen die gespecialiseerd is in het werken met jongeren.
- Samen met de inwoners zoeken naar plekken die als vuurwerkvrij kunnen worden aangemerkt. Vuurwerk hoort bij de traditionele jaarwisseling. Een deel van onze inwoners vindt dit leuk, maar het plezier geldt niet voor iedereen. Strikte handhaving is nodig, illegaal vuurwerk moet worden bestreden en er moet goed worden toegezien op het verplicht dragen van beschermingsmiddelen voor mensen die vuurwerk afsteken en omstanders.
- Meer mobiele camera's om inbraken en geweldsdelicten tegen te gaan.
- Vrijwillige EHBO-gastlessen op scholen aanbieden, door de gemeente.

Gemeentefinanciën

Een solide toekomst is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Het grootste deel van de gemeentebegroting bestaat uit geld dat afkomstig is vanuit de Rijksoverheid. Slechts een beperkt deel komt uit lokale heffingen en belastingen. In beide gevallen is er sprake van belastinggeld, opgebracht door de inwoners van Harderwijk en Hierden. Het CDA is daarom ook altijd verantwoord omgegaan met de financiële middelen die het voorhanden heeft. We willen een toekomstbestendige financiële positie, zodat we duurzaam kunnen blijven investeren in onze gemeente. De woonlasten moeten betaalbaar blijven.

Hier staan wij voor:

- Ons streven is dat de OZB niet meer dan trendmatig wordt verhoogd.
- Gelden voor het sociaal domein blijven voor het sociaal domein.
- Projecten en subsidies moeten altijd een goede financiële verantwoording krijgen.
- We voeren toeristenbelasting voor pleziervaartuigen in.

Gezondheid en sport

Gezondheid is een groot goed. Voor iedereen, van jong tot oud, is het belangrijk om te werken aan een positieve gezondheid. We zorgen ervoor dat het maken van gezonde keuzes makkelijker wordt. Meedoen en contact met anderen zijn een belangrijke basis. Daar zetten we wijkgericht op in. Het betekent ook dat sporten en bewegen aantrekkelijk en voor iedereen toegankelijk is. De sportfaciliteiten en mogelijkheden om te bewegen in de buitenruimte worden uitgebreid en de bestaande faciliteiten worden uitstekend onderhouden. De sportfaciliteiten krijgen hulp om een bredere functie in de wijk mogelijk te maken. Bij een vereniging vinden mensen elkaar, mensen komen er graag om te sporten en/of te kijken naar trainingen of wedstrijden. Veel betrokken vrijwilligers maken dit mogelijk. Zij zijn essentieel en van grote waarde voor de samenleving. Vrijwilligers zijn het cement van een mooi en bruisend verenigingsleven. Als vanzelfsprekend benaderen sporters elkaar met respect. Uitsluiting, racisme en agressie in de sport zijn onacceptabel.

Onze plannen voor een gezonder Harderwijk:

- We geven een impuls aan wijkgericht werken aan gezondheid. Dat doen we door meer inzet op de netwerken en wijkcentra zoals “De Nieuwe Roef” waar inwoners, zorgverleners, maatschappelijke instellingen en verenigingen samenwerken.
- We zetten in op het voorkomen van ongezond gedrag, zoals alcohol- en drugsgebruik, roken en overgewicht door effectieve hulp in te zetten. We gaan gebruikmaken van het zogenoemde IJslandse model.
- Kinderen krijgen het goede voorbeeld. In speeltuinen, op en rond scholen en bij sportfaciliteiten mag er niet gerookt worden.
- Wij willen geen coffeeshop in de buurt van scholen.
- Columbus verhuist naar een plek buiten het centrum. De binnenstad vinden wij geen goede plek voor een coffeeshop.
- Er is speciale aandacht voor toegankelijke sportvoorzieningen voor mensen met een beperking. Er wordt met aandacht geïnvesteerd in sport op maat voor deze doelgroep. Dat doen we in samenwerking met scholen, fysio’s en andere betrokken organisaties.
- Alle verenigingen krijgen actieve hulp om een positieve bijdrage te leveren aan inclusie en diversiteit.
- Een veilig sportklimaat betekent dat vrijwilligers beschikken over een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). De gemeente vergoedt de kosten hiervoor.
- We gaan ervoor zorgen dat er voldoende capaciteit beschikbaar komt om alle verenigingen die buitensport bieden ook in de winter binnen door te laten trainen.
- Sportaccommodaties gaan we beter benutten. Daar zullen we in investeren. De samenwerking tussen verenigingen en buitenschoolse opvang, inloop- en wijkcentra wordt intensiever.
- We maken ons sterk voor sporten in de bossen, op de hei en op de zandverstuiving. De vele wandelpaden, fietsroutes en ook de bestaande singletracks blijven toegankelijk.
- De mogelijkheden om ontspannen en veilig te suppen, kanoën, roeien en zwemmen in open water worden met behulp van concrete afspraken vergroot.

Onderwijs en een kansrijke start

We investeren in een kansrijke toekomst voor alle kinderen. Goed onderwijs voor alle kinderen is belangrijk voor een sterke samenleving. Dat betekent dat je jezelf leert kennen en de ander. Dat je leert lezen, schrijven, rekenen en samenwerken. Daar investeren we in. Je leert dat iedereen anders is en dat iedereen er mag zijn. We gaan van passend onderwijs naar inclusiever onderwijs. Het onderwijs dat de kinderen nodig hebben is beschikbaar. Kinderen die extra ondersteuning of zorg nodig hebben krijgen dat. Scholen en professionals uit de zorg werken samen in de scholen en betrekken ouders en netwerken in de wijk. Gezamenlijk ontwikkelen we het brede schoolaanbod dat past bij onze wijken. We zorgen dat de huisvesting van scholen en het binnenklimaat goed op orde is en toekomstbestendig.

Verder willen we:

- Dat er meer capaciteit komt binnen de peuterspeelzalen, vroeg- en voorschoolse educatie en kinderopvang. We investeren in kwaliteit en in wat nodig is in de wijk.
- Stevig inzetten op gelijke kansen. Kinderen die thuis minder krijgen, krijgen meer op school en in de buurt.

- Goed taalonderwijs. Dat betekent veel lezen! Basisscholen kunnen voor de “Bieb in de school” kiezen, een gevarieerd aanbod dat uitnodigt om door te blijven lezen.
- De samenwerking versterken tussen onderwijs en jeugdhulp.
- Dat het CJG zichtbaar aanwezig is op de scholen en zorgt voor maatwerk met effectieve groepsprogramma’s voor kinderen en ouders over bijvoorbeeld omgaan met scheiding, stress en gedragsproblemen.
- Dat kinderen met dyslexie en andere leerproblemen op school zelf geholpen worden.
- Meer muziek en cultuur in de klas. We zorgen dat scholen gebruik kunnen maken van cultuurprogramma’s en kunnen deelnemen aan bijvoorbeeld het leerorkest. Ieder kind leert muziek kennen.
- In elke wijk brede scholen mogelijk maken. De brede scholen in Drielanden, Stadsweiden en Stadsdennen zijn een aanwinst voor het onderwijsaanbod.
- Dat alle leerlingen in het voortgezet onderwijs een maatschappelijke stage lopen.
- Investeren in een goede aansluiting op de arbeidsmarkt, zodat onze jongeren worden voorbereid voor een mooie baan. Met name zorg en techniek en diverse (andere) mbo-opleidingen zijn erg interessant voor de toekomst van Harderwijk.
- De ventilatie en het binnenklimaat van alle scholen op orde brengen. Dat is goed voor de gezondheid en de prestaties.
- Dat alle basisscholen binnen vijf jaar een aantrekkelijke buitenspeelruimte krijgen die samen met de kinderen wordt ontworpen.
- Doorgaan met het uitdelen van gratis fruit op alle basisscholen.

Kunst, cultuur en historie

Er is in Harderwijk zoveel te zien en te beleven. Onze rijke historie is op veel plekken zichtbaar in de stad. We hebben een mooie en levendige traditie als gemeente. Liefhebbers van kunst en cultuur kunnen hier hun hart ophalen. Het behoud van het cultureel erfgoed en het onderhoud van de historische gebouwen vinden we belangrijk. We investeren in de kunst- en cultuursector en willen dat er vaart gemaakt wordt met de bouw van een theater. Onze musea, exposities, theaters, podia en evenementen geven kleur aan de stad. De programmering moet aantrekkelijk zijn en blijven voor een breed publiek (jong en oud/ amateur en professioneel). We willen meer mensen bereiken. We zijn met recht trots op het creatieve DNA van Harderwijk. We stimuleren inwoners, stichtingen en culturele instellingen om samen te werken aan een bruisende stad met ruimte voor talentontwikkeling voor jong en oud.

Dat willen we bereiken door:

- Het diverse cultuuraanbod verder te stimuleren. Denk daarbij aan de vele organisaties en stichtingen die samenwerken aan een kwalitatief sterke en diverse kunst- en cultuuragenda met ook voldoende laagdrempelig aanbod.
- Te werken vanuit vertrouwen. We hebben langdurige subsidierelaties met onze musea, culturele instellingen en stichtingen en die willen wij blijven helpen.
- Harderwijk te verrijken met een mooi theater in het Waterfront.
- Het bereik van het Stadsmuseum te vergroten, ook onder onze eigen inwoners. De verhalen van Harderwijkers van toen en nu moeten worden gedeeld, vastgelegd en doorverteld. De geschiedenis blijft daardoor levend.

- Samen met de scholen onderwijsprogramma's voor en door kinderen en jongeren te maken. In ons cultuurbeleid is educatie een essentieel onderdeel en geen sluitpost.
- Evenementen die Harderwijk als gemeente verder op de kaart zetten vrij te stellen van leges en het aantal regels te verminderen. Harderwijk is een broedplaats voor unieke culturele evenementen en festivals.
- Het aantrekkelijk te maken voor de grote groep vrijwilligers die zich inzet voor meer cultuur en creativiteit in de stad hun inzet te blijven leveren. Ze zijn onmisbaar. We zijn trots op deze ambassadeurs.
- De Luttekepoort op een creatieve wijze in ere te herstellen.
- Kunstenaars de mogelijkheid te bieden in lege winkelpanden te werken en exposeren. De culturele sector speelt een belangrijk rol in de vitaliteit van de binnenstad.
- Het Kloosterplein om te vormen tot een cultuurplein.

Samenleven en zorg voor elkaar

Een samenleving waarin we naar elkaar omzien en iedereen mee kan doen, daar staan we voor. We stimuleren dat inwoners daar zelf een steentje aan bijdragen. We willen een sterke basis en we zorgen dat we er op tijd bij zijn. We vinden het belangrijk dat mensen die een zorgvraag hebben niet van het kastje naar de muur gestuurd worden. Samenhang en goede samenwerking zijn daarom kernwoorden. Ondersteuning en zorg zijn altijd maatwerk, inwoners houden zelf de regie.

Zorg organiseren we dichtbij, we gaan voor kwaliteit en bereikbaarheid. We werken aan meer perspectief voor jongeren en stimuleren innovatie. We zetten in op minder armoede door eerder met elkaar in gesprek te komen. Voorkomen is beter dan genezen.

Onze ambities:

- We leggen een stevig fundament voor de toekomst. We werken aan perspectief. Veel jongeren in een wijk betekent meer jongerenwerk.
- We brengen mensen met verschillende achtergronden bij elkaar, geloofsgemeenschappen, verenigingen, wijken en buurten. Ontmoeting is de kern. Door elkaars achtergronden, waarden en normen beter te leren kennen, verkleinen we verschillen.
- Het belangrijke werk van mantelzorgers en vrijwilligers gaan we ondersteunen door respijtzorg. De mantelzorger kan dan even op adem komen. Ook stellen we een verkiezing "zorgvrijwilliger van het jaar" in.
- We vinden een passende oplossing voor de zorg en woonbehoefte van oudere inwoners met een niet-westerse achtergrond.
- Hulp is zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. Het vertrekpunt is de inwoner zelf; samen zorgen we voor passende ondersteuning en hulp.
- We kijken hoe we ondersteuning en zorg goed kunnen laten aansluiten in de praktijk en zo dicht mogelijk bij de zorgvrager kunnen organiseren.
- Geld voor de zorg moet naar de zorg. We zetten in op kansengelijkheid, juist voor mensen die het hard nodig hebben.
- We investeren in de kwaliteit en toegankelijkheid van ondersteuning die het Centrum voor Jeugd en Gezin biedt. Met specialistische expertise zorgen we dat goed wordt ingeschat of en welke hulp nodig is.

- De gemeente pakt haar rol als regisseur van samenwerking in de zorg. We zorgen dat er voldoende passend aanbod is in Harderwijk. Is dat lokaal niet beschikbaar? Dan zoeken we een oplossing binnen de regio. We voorkomen dat het aanbod versnipperd is.
- Kinderen groeien hier veilig op. Als er sprake is van onveiligheid, kindermishandeling, huiselijk geweld of vechtscheidingen dan zorgen we dat er passende hulp komt en werken we aan herstel. We doen er alles aan om te zorgen dat geen kind uit huis wordt geplaatst.
- De drempel voor aangifte voor slachtoffers van seksueel geweld wordt weggenomen en de hulp voor slachtoffers wordt beter. Wij zijn er voor de slachtoffers op het moment dat ze de hulp het hardste nodig hebben.
- De palliatieve zorg in de thuissituatie wordt beter. De kwaliteit van deze vorm van verpleging en verzorging gaat omhoog. Inwoners kunnen thuis sterven, als ze dat willen.
- We zien dat er grote behoefte is aan goed personeel. Daarom maken we werken in Harderwijk aantrekkelijk voor professionals die werken in zorg en welzijn door ze voorrang te geven bij een woning.
- We zorgen ervoor dat Nieuwkomers mee kunnen doen in de samenleving; we bieden ondersteuning bij werk en het vinden van een woning.
- We zetten in op preventie en vroegsignalering om de bestaanszekerheid van onze inwoners te vergroten.
- Kinderen die te maken hebben met 'stille armoede' krijgen de mogelijkheid mee te doen met betaalde schoolactiviteiten en sport.
- We faciliteren de Voedselbank om mensen die van een minimum leven te ondersteunen.

Dit hebben wij de afgelopen jaren bereikt.

1. Het project Vitale Vakantieparken is succesvol afgerond.
2. De toegankelijkheid voor minder validen hebben we vergroot.
3. Het Crescentpark is een groot succes voor alle inwoners.
4. Het groenonderhoud hebben we naar een hoger niveau gebracht.
5. Met onze inzet kunnen we meer vluchtelingen opvangen in het AZC.
6. De Wijde Wellen is een prachtig ontspannings- en ontmoetingsgebied geworden.
7. Het Wandelzeepad is aangelegd.
8. De Voedselbank heeft een nieuw gebouw met het supermarktconcept.
9. Het Kindercollege is actief en vergroot de betrokkenheid van jongeren bij wat er in Harderwijk gebeurt.
10. We hebben steun verleend aan het initiatief van de Tiny Houses.
11. Het nieuwe zwembad krijgt door onze inzet een mooie glijbaan.
12. We hebben geïnvesteerd in de nieuwe accommodatie van Unitas en de verbouw van VVOG.
13. Een derde sporthal bij de Sypel zorgt voor meer zaalruimte.
14. Het duikteam van de brandweer hebben we behouden voor Harderwijk.
15. Boa's hebben meer middelen (zoals bodycams) om hun werk goed te doen.
16. We hebben ons sterk gemaakt om de wateroverlast in Drielanden op te lossen.
17. Het realiseren van 100 huurwoningen in het middeldure segment in Waterfront fase 3.
18. Het Oude Stadhuis is volledig gerestaureerd.